

KönyvtárMozi
Filmajánló
Jeles- és ünnepnapok tükrében

1. Január

Molnár Ferenc születésnapja – január 12.

A Pál utcai fiúk

rendező: Fábry Zoltán

magyar-amerikai ifjúsági film, 104 perc, 1969

A Pál utcai fiúk 1969-ben bemutatott egész estés magyar-amerikai koprodukciós film, amely Molnár Ferenc azonos című regénye nyomán készült. A forgatókönyv írója Fábri Zoltán és Bohém Endre, a rendezője Fábri Zoltán, a zeneszerzője Petrovics Emil, a producere Bohém Endre, a főszereplője Anthony Kemp. Műfaját tekintve ifjúsági film és filmdráma. Magyarországon 1969. április 3-án, Amerikában 1969. június 23-án mutatták be a mozikban.

2. Február

Oscar-díj

Mephisto

rendező: Szabó István

magyar-osztrák-német filmdráma, 139 perc, 1981

A **Mephisto** 1981-ben bemutatott színes, magyar–német–osztrák nagyjátékfilm Szabó István rendezésében, Klaus Mann azonos című regénye alapján. A forgatás 1980 júliusa és novembere közt zajlott Budapesten, a film többi jeleneteinek egy részét Kelet- és Nyugat-Berlinben, Hamburgban és Párizsban vették fel. 1982-ben a magyar játékfilmek közül elsőként elnyerte a legjobb idegen nyelvű filmnek járó Oscar-díjat. 2012-ben bekerült a Magyar Művészeti Akadémia tagjai által kiválasztott legjobb 53 magyar alkotás közé. 1920-as évek. A hamburgi színház társulatának tehetséges színészét, Hendrik Höfgen mérhetetlen becsvágy fűti. Baloldalisága és művészi féltékenysége miatt Höfgen összeütközésbe kerül a színház ugyancsak tehetséges színészával, a nemzetiszocialista Miklasszal (Cserhalmi György). Höfgen érvényesülése érdekében feleségül veszi a nagypolgári családból származó Barbara Brucknert. A Berliini Állami Színházban kap szerződést, ahol végre eljátszhatja álmai szerepét, Mephistót. Ezzel megkezdődik feltartóztathatatlan karrierje, épp az idő tájt, amikor a nemzetiszocialista párt hatalomra kerül.

A légy

rendező: Rofusz Ferenc
magyar animációs film, 3 perc, 1980

A légy 1980-ban bemutatott magyar rajzfilm Rofusz Ferenc rendezésében, amely az első magyar Oscar-díjas alkotás.

A légy egy napja, avagy világunk légy szemszögből.

3. Március

Szabadságharc és forradalom

80 huszár

rendező: Sára Sándor
magyar filmdráma, 124 perc, 1978

A **80 huszár** Sára Sándor rendező 1978-ban készült színes, magyar filmdrámája. A történelmi film a Lenkey huszárszázad történetét és más hiteles forrásokat feldolgozva emléket állít a leverett forradalomnak. 1848. Európa forrong. A Lengyelországban állomásozó, osztrák kötelékhez tartozó magyar huszárok egy csoportja a szabadságharc kitörésének hírére hazaindul. A szökevények útja ezer veszéllyel teli, harcot kell vívniuk a természettel, az út nehézségeivel, az őket üldöző osztrák hadsereggel, és saját felőrődő idegeikkel.

A kőszívű ember fiai

rendező: Várkonyi Zoltán
magyar filmdráma, 140 perc, 1964

A **kőszívű ember fiai**, Jókai Mór 1869-ben megjelent regénye, amelyben az író az 1848–49-es forradalom és szabadságharcnak állít emléket. A mű a kiegyezés utáni politikai harcok közepette íródott, benne Jókai a függetlenség célkitűzése mellett állt ki. A császárpárti Baradlay Kázmér özvegye, szembeszegülve férje végakaratóval, jó magyarnak, boldog embernek szeretné látni a fiait. Hazahívja legidősebb fiát, Ödönt Pétervárról, Richardot és Jenőt Bécsből. Kitért a forradalom. A forradalmár lelkületű Baradlayné biztatására fiai apjuk végakarata ellenére, 1848 ügye mellé állnak. A legyengébbnek tűnő, fényes pálya előtt álló Jenő a szabadságharc leverése után az életét is feláldozza bátyjaiért.

Víz világnapja

Vízipók csodapók

rendező: Szombati Csaba
magyar rajzfilm sorozat, 1982

A **Vízipók-csodapók** magyar televíziós rajzfilmsorozat, amelynek főszereplői Vízipók és a Keresztespók. Vízipók otthona a víz alatti Kristálypalota. Legjobb barátaik az algaszedő vízcsigák, Katica, kis hangyák, méhecske, háton úszó poloska, Nünüke és az ormányosbogár. Kalandjaik során még találkoznak Csíbor bácsival, Rák apóval, kecskebékával, hőscincérrel, tegzesekkel és egyéb lakóival a rovarvilágnak.

4. **Április**

Örkény István születésnapja – április 5.

Isten hozta, őrnagy úr!

rendező: Fábri Zoltán

magyar játékfilm, 96 perc, 1969

Az **Isten hozta, őrnagy úr!** egy 1969-ben bemutatott színes magyar filmszatíra Fábri Zoltán rendezésében. A forgatókönyvet Fábri Zoltán írta Örkény István *Tóték* című kisregénye alapján.

Tót Lajos tűzoltóparancsnok, köztisztviselőben álló ember, felesége és lánya isteníti. Fiúk a fronton van. Egy napon tábori lapon közli, hogy őrnagya betegszabadságát szülei falujában tölti. A család felkészül a vendég fogadására, de arra a testi és lelki terrorra, amely következik, egyikük sem számít.

5. **Május**

Lázár Ervin születésnapja – május 5.

Szegény Dzsoni És Árnika

rendező: Sólyom András

magyar mesefilm, 77 perc, 1983

Lázár Ervin legendás meséje Dzsoniról szól, aki szabad emberként vándorol a világban. A legszabadabb és a legszegényebb, mert nem tartozik senkihez és nincs semmije. Csodálatos tájakon vándorol, mígnem egy kunyhóhoz nem érkezik. Ettől kezdve megváltozik az élete. A Százarcú Boszorka gonosz varázslatával elátkozza, és sokat kell még küzdenie, hogy feleségül vehesse szerelmét, Árnikát, a bölcs Östör király leányát.

6. **Június**

Dargay Attila születésnapja – június 20.

Vuk

rendező: Dargay Attila

magyar rajzfilm, 74 perc, 1981

A **Vuk** 1981-ben bemutatott magyar rajzfilm, amely Fekete István *Vuk* című regényéből készült. A rendezője Dargay Attila. A tévé- és mozifilm a Pannónia Filmstúdió gyártásában készült, a MOKÉP forgalmazásában jelent meg. Műfaját tekintve film-dráma és kalandfilm. A címszereplő Vuk, a kis róka. Dargay Attila rajzfilm-klasszikusa a rendező 90. születésnapja tiszteletére digitálisan restaurálva visszatér a mozivászonra. Az ismert történet kezdetén "gyermekáldás" van rókacsaládban. Mind életrevaló, de egy különösen csintalan. A szülők úgy vélik, nagyapjára ütött és ezért a Vuk nevet adják neki. Amikor árván marad, nagybátyja, a híres Karak veszi pártfogásába. Befogadja barlangjába és vadászni tanítja. Vuk ügyes tanítványnak bizonyul, és Karak legnagyobb örömeire ügyes, bátor rókává fejlődik. Okosságát bizonyítja akkor is, amikor a rókalányt kiszabadítja a vadász fogságából. Egy hajtóvadászat során Karak feláldozza életét a fiatalok megmentéséért. Vuk és Iny családot alapítanak, majd sok borsot törtek a vadász és kutyái orra alá.

7. Július

Cigány szolidaritási nap – július 18.

Cigánymesék sorozat

rendező: Horváth Mária

magyar rajzfilm, 2013

A roma kultúra bemutatása animáció segítségével az egyik legújabb módja a hagyományok terjesztésének. A Cigánymesék rajzfilm-sorozat 2013-ban a Kecskemétfilm Stúdióból indult útjára, Horváth Mária rendező vezetésével, aki szerette volna megmutatni a roma népi hagyományokat, és a roma kulturális értékeket. Posztkolonialista szemszögből nézve a producer és a rendező célja az autentikus népmesék gyűjtése volt, miközben arra is törekedtek, hogy roma művészeket vonjanak be a munkafolyamatba. A legfontosabb eredmény az, hogy a roma művészeknek lehetőségük nyílt arra, hogy tudásukkal, történeteikkel, rajzaikkal, festményeikkel és zenéjükkel, saját kortárs művészetükkel illusztrálják népi örökségüket és hagyományaikat.

8. Augusztus

Államalapítás és Szent István ünnepe

István, a király

rendező: Koltay Gábor

magyar zenés film, 94 perc, 1984

Az **István, a király** rendkívül népszerű magyar rockopera, melynek zenéjét Szörényi Levente szerezte, szövegét Bródy János írta Boldizsár Miklós *Ezredforduló* című drámája alapján. A rockopera főhősei az első magyar király, István, aki az országot a keresztény

Európába integrálta, és a törzsi-nemzetségi kötelékekhez ragaszkodó, az ősi tradíciókat őrző-védő Koppány. Az országba Gizellával érkezett lovagokat és papokat Asztrik apát vezeti István és a kereszténység pártján, Laborc és Torda táltos pedig Koppány mellett sorakozik fel a békétlen magyar főurakkal együtt. Géza halála után Koppány ősi szokás szerint feleségül kéreti Saroltot és át akarja venni Géza örökét. Véres összeütközésre kerül sor, amelyben István seregei győznek. Bár Réka, Koppány kereszténnyé lett leánya méltón el akarja temettetni apját, Sarolt ragaszkodik az elrettentő példastatuáláshoz, így Koppányt felnégyelik. István magányosan vívódik a rá váró feladatok súlya alatt, de vállalja sorsát. Az 1000. év decemberének 25. napján királlyá koronázzák.

9. Szeptember

A népmese napja

Magyar népmesék

magyar rajzfilmsorozat

A **Magyar népmesék** 1980-tól 2012-ig futott magyar televíziós rajzfilmsorozat, amelynek ötlete Mikulás Ferenc stúdióvezető fejében fogant meg. A tervező, rendező, szakértő Jankovics Marcell volt. A Magyar népmesék felejthetetlen népmesei történeteket dolgoz fel ötletesen és a mesék eredeti humorát egy kis képi humorral szövi át. A Pannónia Filmstúdió Kecskeméti Műtermének egyik legnagyobb sikere, mely a hazai rajzfilmgyártás aranykorából való. Jankovics Marcell avatott kézzel nyúlt a magyar népmesekincs ismert és kevésbé ismert történeteire. A sorozat stílusában a népművészet motívumait használja fel, egyéni, mind a gyerekek, mind a felnőttek számára élvezetet nyújtó képi világot teremtve. A meséket Szabó Gyula mondja el.

10. Október

Október 23. – Forradalom és szabadságharc

A tanú

rendező: Bacsó Péter

magyar filmszatíra, 103 perc, 1969

A **tanú** Bacsó Péter által 1969-ben rendezett egész estés magyar film. Elkészülte után – bár a Rákosi-rendszerről szól, mégis túl korainak tűnt – azonnal betiltották. Tíz évig dobozban volt, és 1979-ben is csak azért mutathatták be, mert külföldön a Betiltott Filmek Fesztiváljára készültek. 1981-ben még a XXIV. cannes-i filmfesztiválon is szerepelt, de nem versenyfilmként. A *tanú* évek alatt kultuszfilmmé érett. A hazai első legális vetítések egyike az 1977-es Bacsó-vígjátékszemle keretében zajlott, a József

körút 63. szám alatti Bányász moziban. 1979. június 6-ától a Nagymező utcai Tinódiban vetítették hosszú hetekig, hónapokig. A mozifilm a Mafilm gyártásában készült, a MO-KÉP forgalmazásában jelent meg. Műfaját tekintve filmszatíra, filmdráma, filmvígjáték, politikai film és kultuszfilm. 2012-ben bekerült a Magyar Művészeti Akadémia tagjai által kiválasztott legjobb 53 magyar alkotás közé. Pelikán József hithű kommunista, aki végigharcolta elvbarátaival a vészterhes éveket. Most, győzelmük után, a személyi kultusz idején, gátörként is elkötelezett munkát végez. Leccap az orvhorgászra, akiről kiderül, régi barátja és harcostársa, Dániel Zoltán, aki jelenleg miniszter. Épp ez a kedves barát buktatja le akaratán kívül, amikor feketevágás miatt megjelenik a hatóság. Pelikán börtönbe kerül, ahonnan egyre magasabb beosztásba helyezik. Ő lesz a vidámpark, az uszoda, majd később egy narancstermelő gazdaság igazgatója. Természetesen mindez nem ajándék. Virág elvtárs minden alkalommal hangsúlyozza, hogy egyszer még kérnek Pelikántól valamit. És ez az egyszer el is érkezik, amikor Dániel Zoltánt koholt vádakkal letartóztatják

11. November

Angol-magyar labdarúgó-mérkőzés

6:3 - Az évszázad mérkőzése

rendező: Csőke József

magyar dokumentumfilm, 1953

A legendás Aranycsapat 6:3-as angolai győzelmével alapozta meg világhírnevét és azt a mítoszt, amely napjainkig hat. Az Aranycsapat még élő tagjait ma is nagy szeretet és tisztelet övezi. A magyar sporttörténet egyik legnagyobb sikereként tartják számon a csapat egykori diadalútját. A dokumentumösszeállítás a londoni rangadó és további két sikeres mérkőzés legjobb pillanatait eleveníti fel.

A csodacsatár

rendező: Keleti Márton

magyar vígjáték, 90 perc, 1956

Futbólia minisztertanácsa elhatározza, hogy megszerzi az országnak a világhírű magyar csodacsatárt. Duca tengernagyra bízzák az akció végrehajtását. A magyar csapat éppen Svájcban játszik, Duca tehát odautazik embereivel. A labdarúgókat két nyugaton élő magyar - Bruno és Jóska - követi a szállodába, hogy töltőtollakat adjon el nekik. Véletlenül őket is lefényképezik, s Duca tengernagy Jóskát raboltatja el. A szerencsétlennek döntő mérkőzésen kell játszania, a dolog botrányba fullad, s a szurkolók már-már forradalmat robbantanak ki.

12. December

Bolyai János születésnapja – december 15.

A két Bolyai

rendező. Ádám Ottó

magyar tévéjáték, 93 perc, 1978

Németh László drámájának tévéváltozata a két nagy matematikus, Bolyai Farkas és Bolyai János – apa és fia – ellentmondásokkal terhes kapcsolatáról. A klasszikus és a magyar drámai hagyományok felfedezését és ápolását tekintette művészeti tevékenysége fő céljának Ádám Ottó, Kossuth-díjas művész, aki most ünnepli nyolcvanadik születésnapját. Az évforduló alkalmából ezúttal Németh László A két Bolyai című drámájának tévéváltozatát mutatták be Ádám Ottó rendezésében, többek között Bessenyei Ferencsel, Huszti Péterrel, Szabó Gyulával, Piros Ildikóval, Benedek Miklóssal, Temessy Hédivel a főbb szerepekben.